

Κέντρο Πολιτισμού και Έρευνας Αρχαιολογικών Ανασκαφών

Ιφιγένεια-Αικατερίνη Πασχάλη, Ισιδώρα Παυλοπούλου - 28/07/2025

Διπλωματική Εργασία

Φοιτητές: Ιφιγένεια-Αικατερίνη Πασχάλη, Ισιδώρα Παυλοπούλου

Επιβλέποντες: Πάνος-Λουκάς Εξαρχόπουλος, Ελένη Αμερικάνου, Γιώργος Παπαγιαννόπουλος

Σχολή: Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

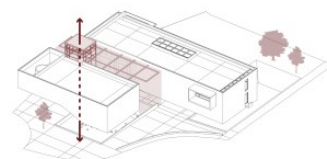
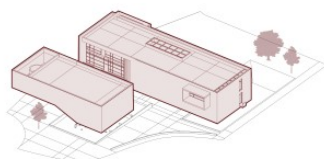
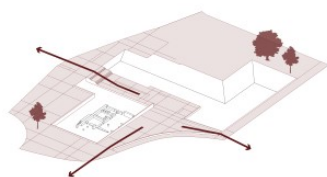
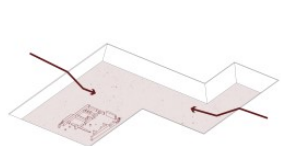
Έτος παρουσίασης: 2024

Στόχος της εργασίας είναι ο σχεδιασμός ενός Κέντρου Πολιτισμού και Έρευνας Αρχαιολογικών Ανασκαφών εντός του ιστορικού κέντρου της Αθήνας, που διηγείται στον επισκέπτη το ταξίδι των ευρημάτων από την ανασκαφή μέχρι την έκθεσή τους. Οι σαφείς ενδείξεις για την παρουσία αρχαιοτήτων στο οικόπεδο αποτέλεσαν τη βάση του προβληματισμού της ομάδας μελέτης σχετικά με τη βέλτιστη διαχείριση, την αξιοποίηση και την προβολή στο ευρύ κοινό, των ευρημάτων *in situ*.

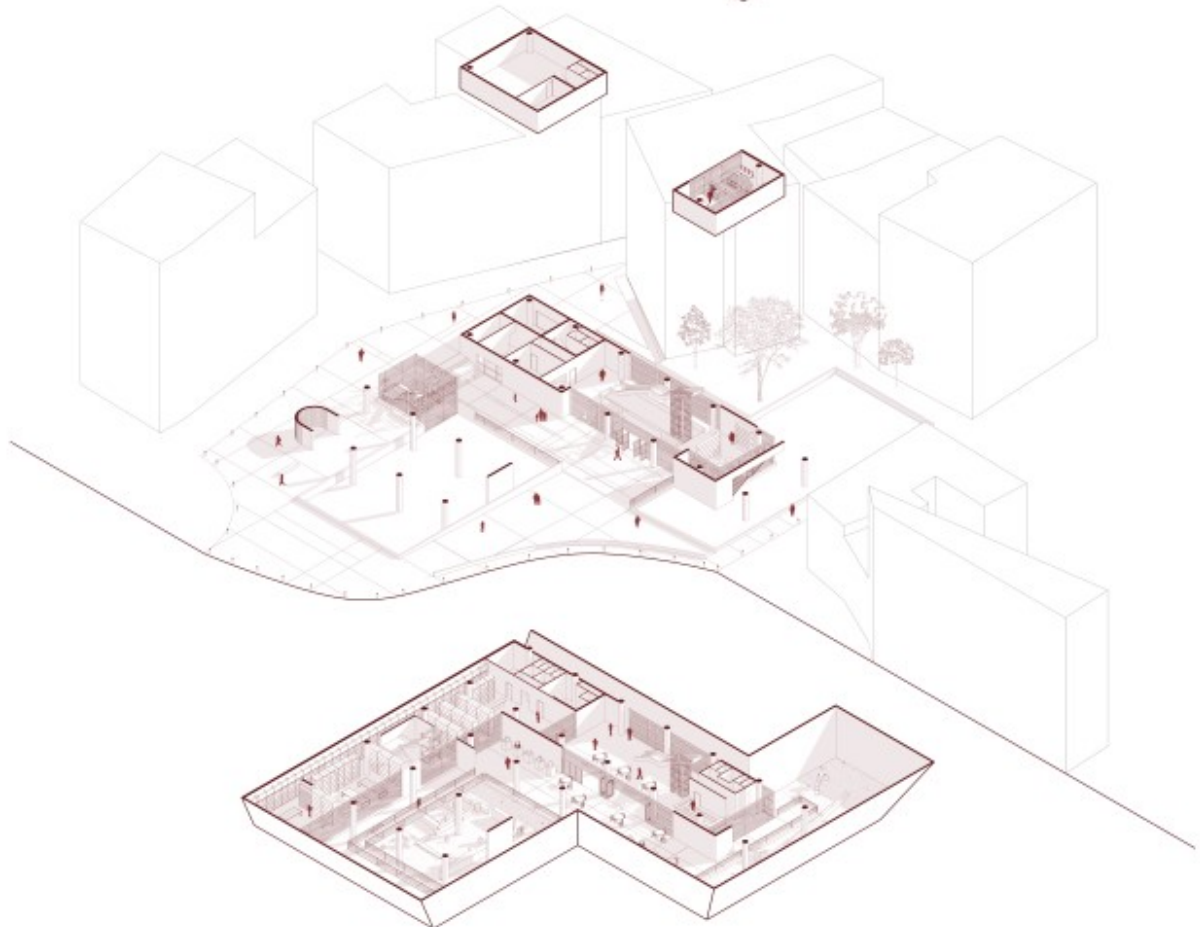
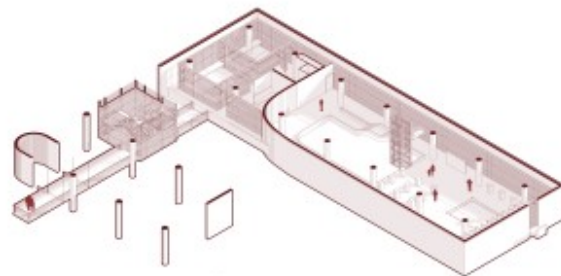
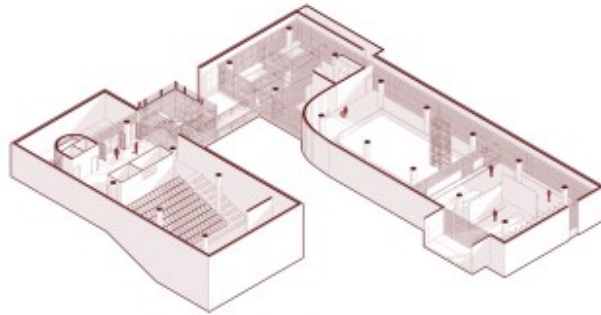
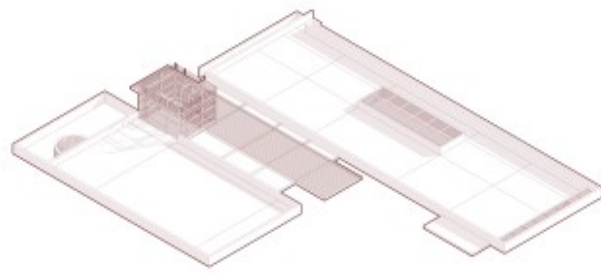

Το οικόπεδο βρίσκεται στη γειτονιά του Ψυρρή, επί της πλατείας Κουμουνδούρου. Η γειτονιά του Ψυρρή αποτελεί τον πυρήνα του σημερινού Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας, με ιστορία που εκτείνεται από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

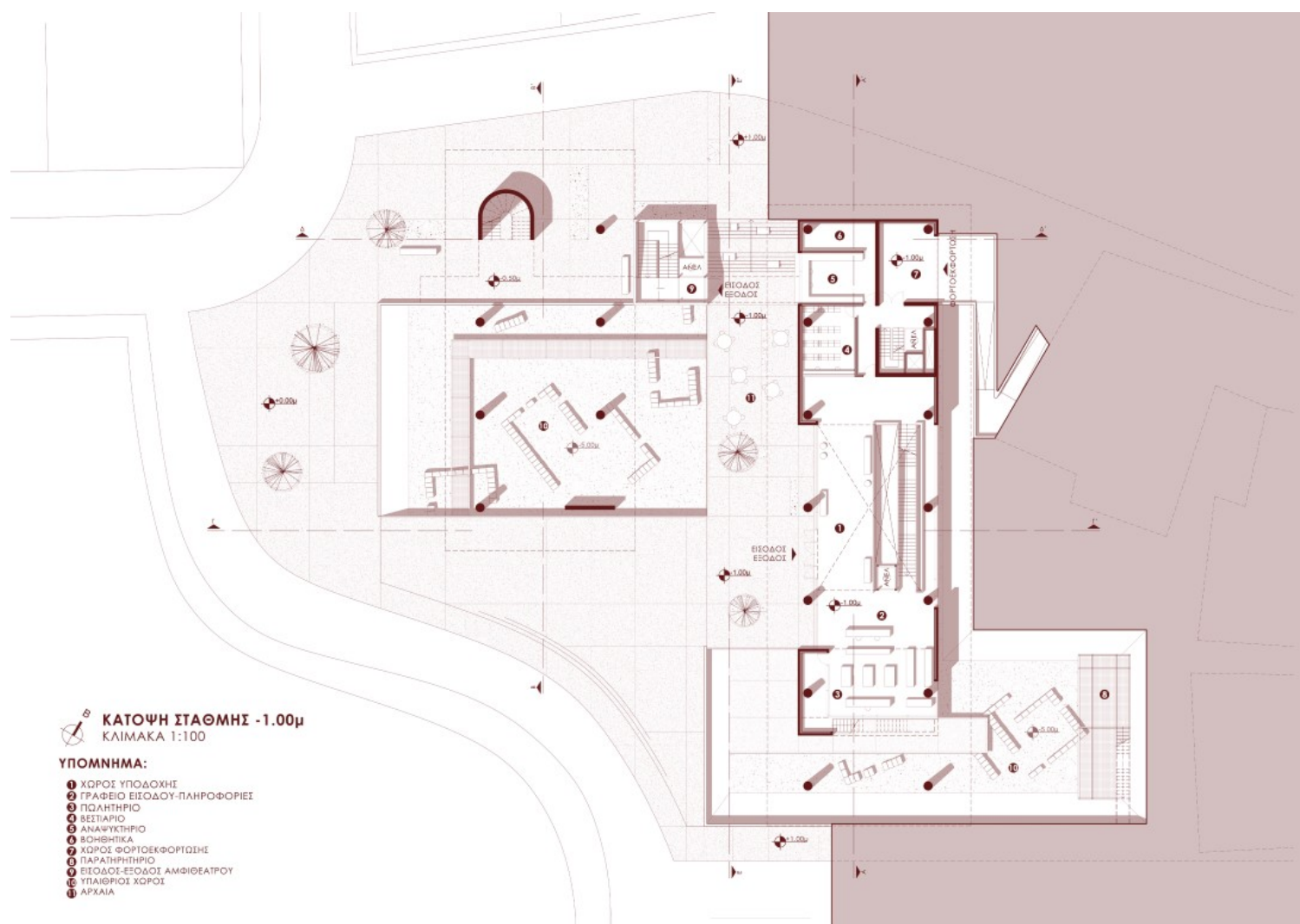
Καθώς η περιοχή εντάχθηκε στο σύγχρονο πολεοδομικό σχέδιο χωρίς να υποστεί σημαντικές αλλαγές, δημιουργήθηκε ένα ιδιαιτέρως ενδιαφέρον αλλά και πολύπλοκο σύμπλεγμα από το «πάντρεμα» του υποδάμειου συστήματος με τον ελικοειδή προϋπάρχοντα ιστό. Το οικόπεδο βρίσκεται μεταξύ των δύο ρυμοτομικών συστημάτων, γεγονός που αντικατοπτρίζεται και στα διαφορετικής κλίμακας κτίρια που απαντώνται στην περιοχή. Επιπλέον, πρόκληση αποτελεί το ιδιαίτερο σχήμα του οικοπέδου, που “απαντά” στο υφιστάμενο καμπύλο σχήμα της πλατείας και την τοξωτή διάταξη των απέναντι κτιρίων.

Η αρχιτεκτονική πρόταση αποτελείται από τέσσερα βασικά στοιχεία: τα αρχαία, το ελεύθερο ισόγειο (πλατεία), τους δύο κτιριακούς όγκους και τον μεταξύ τους χώρο. Τα αρχαία εκφράζονται ως ένα «σκάμμα» ανασκαφής στο επίπεδο του -5.00μ, αναδεικνύοντας ευρήματα που εκτιμάται ότι θα έρθουν στο φως κατά την εκσκαφή του οικοπέδου. Ο δημόσιος χώρος συναντάται στο επίπεδο του δρόμου και αποτελεί επέκταση της πλατείας Κουμουνδούρου μέσα στο κτίριο. Οι λειτουργίες και χρήσεις περιλαμβάνονται εντός των δύο βασικών όγκων, ενώ το μεταξύ τους κενό λειτουργεί ως η «καρδιά» της πρότασης.

Το κτιριολογικό πρόγραμμα είναι δομημένο βάσει των σταδίων που τα αρχαιολογικά ευρήματα περνούν, από την ανασκαφή έως την έκθεσή τους (ανασκαφή, τεκμηρίωση, συντήρηση, αποθήκευση, έκθεση). Έχει εμπλουτιστεί επιπλέον με λειτουργίες που ενισχύουν τον δημόσιο χαρακτήρα του, όπως κέντρο πληροφόρησης, αναψυκτήριο και χώρο παρουσιάσεων.

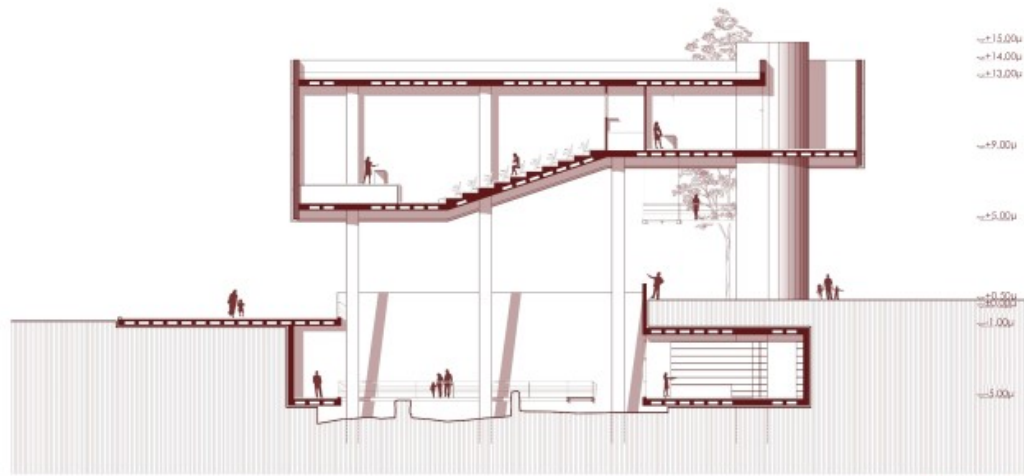

Η κάτοψη είναι οργανωμένη βάσει ενός κεντρικού αιθρίου, γύρω από το οποίο εξελίσσεται το κτίριο. Ο επισκέπτης, ακολουθώντας μια κυκλική, ανοδική πορεία, ενημερώνεται για τη διαδικασία της ανασκαφής, της συντήρησης και της αποθήκευσης των αντικειμένων.

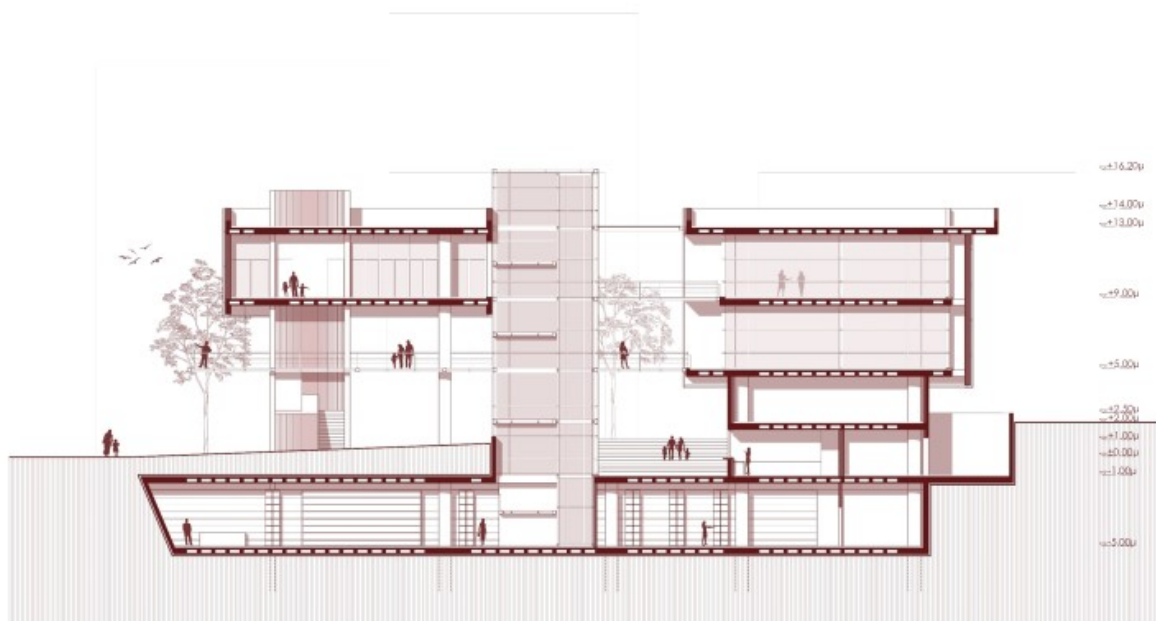

Το κτίριο είναι εσωστρεφές, δομημένο με βάση την πορεία του επισκέπτη στους εσωτερικούς, αλλά και στους ενδιάμεσους χώρους.

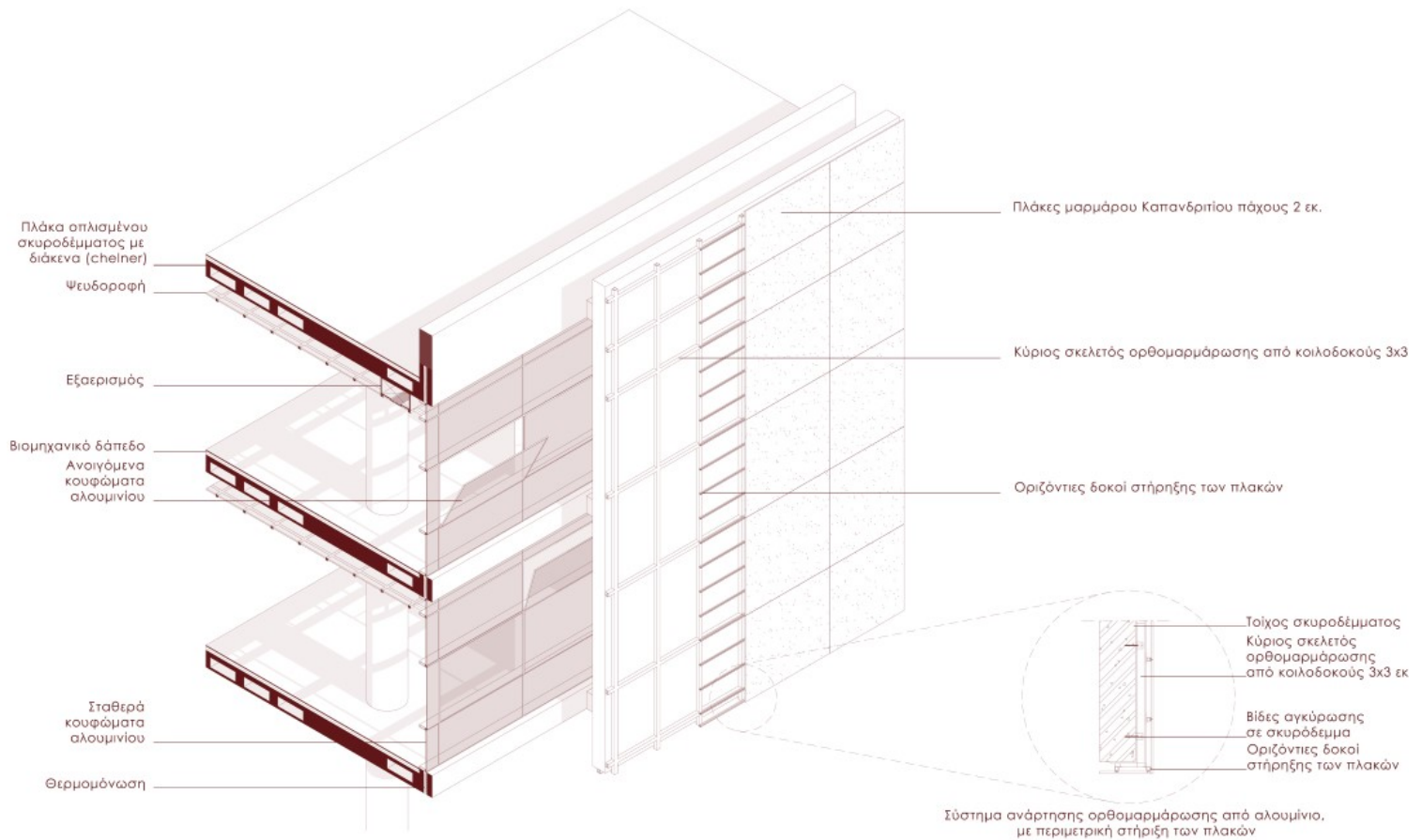
Με ανοίγματα στις εσωτερικές όψεις των όγκων, οι επισκέπτες και οι εργαζόμενοι διατηρούν σταθερά οπτικές συνδέσεις με τον κεντρικό ημιυπαίθριο χώρο του κτιρίου και το αρχαιολογικό σκάμμα. Μεταλλικές κατασκευές ορίζουν διαδρομές και σημεία παρατήρησης σε διάφορα επίπεδα, λειτουργώντας ταυτόχρονα ως μέσο σύνδεσης των δύο όγκων.

ΤΟΜΗ Β - Β'
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

ΤΟΜΗ Δ - Δ'
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

Η διπλή όψη με σταθερά και ανακλινόμενα παράθυρα έχει σχεδιαστεί για τη βιοκλιματική απόδοση και τον βέλτιστο αερισμό, επιτρέποντας φυσική ροή αέρα και ρύθμιση θερμοκρασίας. Η πέτρινη επένδυση στην πρόσοψη είναι τοποθετημένη σε μεταλλική βάση, για την εύκολη αντικατάσταση και συντήρησή της.

